

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 136/2014-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť L. K., zastúpeného Ondrejka & Partners, s. r. o. advokátska kancelária, Ulica J. Kozáčka 5, Zvolen, konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. Vlastimila Ondrejku, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoP 70/2013 a jeho uznesením z 28. novembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2013 doručená sťažnosť L. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Ondrejka & Partners, s. r. o. advokátska kancelária, Ulica J. Kozáčka 5, Zvolen, konajúca prostredníctvom

konateľ a advokáta JUDr. Vlastimila Ondrejku, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoP 70/2013 a jeho uznesením z 28. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť podaniami doručenými ústavnému súdu 9. januára 2014 a 21. februára 2014.

Zo sťažnosti, z jej doplnení a príloh vyplýva, že Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) vedie pod sp. zn. 6 P 149/2012 na návrh sťažovateľa (otca) konanie o zmenu osobnej starostlivosti o maloleté deti K. V tomto konaní matka maloletých detí podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd zakázal styk maloletých detí s otcom po dobu najmenej 6 mesiacov. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 P 149/2012 z 25. septembra 2013 návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Krajský súd uznesením sp. zn. 15 CoP 70/2013 z 28. novembra 2013 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že sťažovateľovi zakázal styk s maloletými deťmi na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že *„styk sťažovateľa s mal. dcérami sa spočiatku realizoval a sťažovateľ mal s deťmi plnohodnotný vzťah. Následne však matka maloletých styk prestala rešpektovať a sťažovateľ ako oprávnený sa domáhal ochrany svojich práv návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloletých v zmysle § 272 Občianskeho súdneho poriadku (OSP)... na Okresnom riaditeľstve policajného zboru Žiar nad Hronom (ČVS: ORP-540/OVK-ZH-2012) sa voči obvinenej J. K. vedie trestné stíhanie vo veci opakovaného prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Tr. zákona.“*

Podľa argumentácie sťažovateľa *«Pokiaľ sa styk nebude realizovať, nemožno očakávať, že vzťah medzi otcom a deťmi sa obnoví. Tieto konsekvencie si odvolací súd neuvedomil, vôbec neprihliadal na znalecké posudky a bez akéhokoľvek overovania uveril*

„susedom psychiatrom“ a „známym psychologičkám“, ktorí nehľadali cestu ako vrátiť deťom otca, ale presný opak. Ďalej Krajský súd uviedol, že je v záujem maloletých detí, aby neboli nad'alej stresované, pretože vynucovanie si styku aj za účasti štátnych inštitúcií môže mať nepriaznivý vplyv na ich psychické a duševné zdravie, ako to vyplýva so záverov lekárskeho vyšetrení (nie však zo záverov súdnych znalcov!!!). V tejto veci je potrebné zdôrazniť, že Krajský súd postavil svoje rozhodnutie na tvrdení matky ako uvádza súd, že „k porušovaniu základných práv maloletých detí dochádza vplyvom psychického nátlaku na ňu (matku) páchaného otcom vo forme jeho nekonečných návrhov, pripomienok, trestných oznámení, vynucovaním si stretnutí s NIMI, ako aj zo strany štátnych inštitúcií, ktoré v zmysle návrhov otca sú povinné v danej veci robiť šetrenia a rovnako tak aj vplyvom mnohých vyšetrení u psychológov, psychiatrov a znalcov klinickej psychológie detí“. Hneď v prvej vete je vystihnutý celý motív matky a tým je, nie zamedziť tlaku na deti, ako sa mylne deklaruje, ale vyhnúť sa tlaku, ktorý konečne po 3 rokoch začali vytvárať kompetentní na matku, ktorej bolo uložených 5 opatrení, ktoré mali viesť k náprave... V danom prípade mám jednoznačne za to, že súd nepostupoval nestranne a nezaoberal sa všetkými dostupnými dôkazmi, najmä riadnymi súdnoznaleckými posudkami, ktoré absolútne opomenul! Napriek tomu všetkému sa súd priklonil k názoru, že tlakom otca sú deti vystavované vyšetreniam nad rámec únosnosti, zatiaľ čo tichým iniciátorom a samotnou príčinou je sama ich matka!».

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej namieta, že „v uznesení Krajského súdu však nie je kvalitne, dostatočne a presvedčivo zdôvodnené, prečo súd určil lehotu 6 mesiacov. Nie je z odôvodnenia možné posúdiť, či túto lehotu upravuje zákon (neupravuje), alebo je táto lehota arbitrárne stanovená súdom, ktorý ju vôbec nezdôvodnil.“.

V písomnom doplnení sťažnosti sťažovateľ poukazuje aj na rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 7 Em 1/2012 z 12. novembra 2013, ktorým „zastavil výplatu prídavku na moje deti a to z dôvodu, že matka mojich detí neplní riadne rozhodnutie Okresného súdu Zvolen 5 P/362/2008-181 zo dňa 1. 4. 2009 o úprave styku s mojimi maloletými deťmi“, a na rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 12 P 44/2013 zo 7. októbra 2013, ktorým bolo účastníkom konania uložené výchovné opatrenie.

Podľa názoru sťažovateľa „Nie je možné, aby jeden súd nariadil predbežným opatrením zákaz styku s maloletými deťmi a druhý súd v inom konaní zase nariadi zastavenie výplatu prídavkov na deti z dôvodu, že matka si neplní svoje povinnosti vyplývajúce z rozhodnutia, ktorým bol upravený môj styk s maloletými deťmi a tiež v inom konaní uloží výchovné opatrenie rodičom a maloletým deťom. Nie je mi zrejmé, prečo si Krajský súd v Banskej Bystrici nevyžiadal pri svojom rozhodovaní aj spisy Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 7 Em/1/2012 a 12 P/44/2013. Je podľa môjho názoru nepochybné, že sťažnosťou napadnuté rozhodnutie je preto arbitrárne a jednostranné.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti a jej doplnení sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa L. K. na ochranu rodičovstva vyplývajúcu z čl. 41 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoP/70/2013-250 zo dňa 28. 11. 2013 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa L. K. na starostlivosť o deti a ich výchovu vyplývajúce z čl. 41 ods. 4 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoP/70/2013-250 zo dňa 28. 11. 2013 porušené bolo.

3. Základné právo sťažovateľa L. K. na rešpektovanie rodinného života vyplývajúce z čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoP/70/2013-250 zo dňa 28. 11. 2013 porušené bolo.

4. Základné právo sťažovateľa L. K. na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúcu z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoP/70/2013-250 zo dňa 28. 11. 2013 porušené bolo.

5. Základné právo sťažovateľa L. K. na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoP/70/2013-250 zo dňa 28. 11. 2013 porušené bolo.

6. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 CoP/70/2013-250 zo dňa 28. 11. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- Eur (slovom tisíc eur) na účet sťažovateľa.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 331,40 Eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

Sťažovateľ sa domáha aj odkladu vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podstatou sťažnosti sú výhrady sťažovateľa voči napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým ako odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 P 149/2012 z 25. septembra 2013 o zamietnutí návrhu matky maloletých detí na nariadenie predbežného opatrenia.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo

samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09 atď.).

Zo sťažnosti vyplýva, že základom argumentácie sťažovateľa o porušení ním označených práv je tvrdenie, že krajský súd ako odvolací súd v napadnutom uznesení „neprihliadal na znalecké posudky“, že v ňom „nie je kvalitne, dostatočne a presvedčivo zdôvodnené, prečo súd určil lehotu 6 mesiacov“ a tiež že si krajský súd „nevyžiadal pri svojom rozhodovaní aj spisy Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 7 Em/1/2012 a 12 P/44/2013“.

Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv predbežným opatrením, zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú predbežné opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd meritórne posudzuje predbežné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o predbežnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak než v konaní o predbežnom opatrení. Všeobecný súd predbežným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania predbežného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Predbežné rozhodnutia predstavujú opatrenia, trvanie ktorých je obmedzené a môžu byť kedykoľvek na návrh zrušené (IV. ÚS 257/2010).

Krajský súd v posudzovanom prípade v zmysle zásad upravených v § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, pričom vec prerokoval bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP. Krajský súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil, pričom v odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedol:

„Ustanovenie § 102 ods. 1 O. s. p. umožňuje súdu, aby po začatí konania dočasne upravil pomery účastníkov. V danej veci sa vedie na okresnom súde konanie o zmene osobnej starostlivosti maloletých detí na základe návrhu otca. Maloleté deti sú nateraz na základe súdneho rozhodnutia zverené do osobnej starostlivosti matky a súdnym rozhodnutím bol upravený styk otca s maloletými deťmi.

Nariadenie predbežného opatrenia, ktoré môže súd nariadiť podľa ust. § 74 ods. 1 O. s. p. z dôvodov ustanovenia § 76 ods. 1 O. s. p. predpokladá, že súd môže dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom pred nariadením predbežného opatrenia nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutie vo veci samej. Súd môže vydať predbežné opatrenie na základe tvrdení navrhovateľa za tej podmienky, že budú osvedčené aspoň základné skutočnosti, ktoré umožňujú prijať záver, že je na základe tohto predbežného opatrenia potrebné poskytnúť predbežnú ochranu, pretože je osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a je preto potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci.

Zmyslom a cieľom vydania predbežného opatrenia, je ochrana práv maloletých detí a to práva na ochranu zdravia podľa čl. 30 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a ich práva na život zakotveného v čl. 6 Listiny.

Z obsahu spisu okresného súdu a to zo správy psychiatra MUDr. J. K., odvolací súd zistil, že odporúča vzhľadom na súčasný zhoršujúci sa psychický stav maloletých detí a v súlade s odporúčením psychológa, aby bol toho času styk maloletých detí s otcom dočasne obmedzený. Vychádzal pritom aj zo správy z kontrolného psychologického vyšetrenia PhDr. A. H., psychologičky, ktorá vzhľadom k aktuálnemu psychickému stavu detí odporúča psychiatrické vyšetrenie a terapiu, a aby bola rešpektovaná vôľa detí a z dôvodov rehabilitácie psychických síl, bol styk s otcom toho času obmedzený, pretože u maloletej L. bola zistená prechodná tiková porucha. Objektívne zistený dyskomfort a zvýrazňovanie tikových prejavov pri pertraktovaných témach týkajúcich sa pre ňu subjektívne prežívaným núteným kontaktom s otcom.

Zo záznamu o realizácii styku otca s maloletými deťmi zo dňa 09. 08. 2013 za účasti Mgr. P., vyššej súdnej úradníčky okresného súdu vyplýva, že matka sa snažila primäť deti k tomu, aby odišli s otcom, presviedčala ich, maloleté P. ťahala mamu domov do bytu, pridala sa k nej aj maloletá L., ktorá sa tiež rozplakala. Deti nekomunikovali s otcom, na jej dotaz, či maloletá L. pôjde s ockom aspoň na chvíľku bez maloletej P., maloletá L. negatívne pokrútila hlavou.

Z vyjadrenie o spolupráci od Mgr. B., psychologičky, koordinátora RPPS; ÚPSVaR v Žiari nad Hronom zo dňa 18. 02. 2013 vyplýva, že bola dožiadaná o poskytnutie

poradenstva rodine K., ktoré malo byť zamerané na úpravu styku otca s deťmi. Spolupráca bola realizovaná aj v súčinnosti s matkou detí, za prítomnosti Mgr. P. a na požiadanie otca bola vytvorená ústna dohoda o spolupráci iba s deťmi, bez prítomnosti matky, s čím matka súhlasila. Od januára 2013 sa stretnutia začali realizovať. Otec už po druhom stretnutí začal dohodu meniť, dával si nové podmienky, mal nové požiadavky. Nie je možné pri práci s deťmi meniť podmienky z konzultácie na konzultáciu. Takáto spolupráca nie je ani v záujme detí, pretože sú zaťažené, sú v odpore. S matkou boli prevádzané rozhovory iba informatívne, pretože otec ich nepovažoval za potrebné. Matka neodmietla spoluprácu, deti na stretnutia pripravuje, chodia v jej doprovide. Spolupráca s rodinou bola ukončená.

Kolízny opatrovník maloletých detí vzhľadom na situáciu v rodine, ktorá je dlhodobo nepriaznivá a prílišný tlak otca na stretávanie sa s deťmi za pomoci rôznych inštitúcií, ktorý vyvoláva v deťoch negatívne emócie voči jeho osobe doporučoval návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia vyhovieť.“

Vychádzajúc z citovanej rekapitulácie skutkového stavu, krajský súd formuloval v napadnutom uznesení svoje právne závery, a to takto:

„Odvolačí súd na rozdiel od okresného súdu je toho názoru, že nariadenie predbežného opatrenia v danom prípade je namieste, sú splnené zákonné podmienky pre dočasný zákaz styku otca s maloletými deťmi, čo je dané naliehavou potrebou, aby maloleté deti neboli naďalej stresované, pretože vynucovanie si styku s otcom aj za účasti štátnych inštitúcií môže mať nepriaznivý vplyv na ich psychické a duševné zdravie, ako to vyplýva zo záverov lekárskeho vyšetrenia.

Je právom otca, ako rodiča, aby sa so svojimi maloletými deťmi stretával, nateraz však záujem maloletých detí na ich zdravom vývoji prevažuje nad záujmom otca na styku s maloletými deťmi. Je potrebné, aby sa maloleté deti ukludnili, aby neboli vystavované ďalším psychiatrickým, psychologickým vyšetreniam, pretože vynútený styk s otcom môže u nich vyvolávať negatívny vzťah k otcovi a vysoko stresujúce faktory. Z Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že záujem maloletého dieťaťa je povýšený nad záujmy rodičov, preto aj v prípade kolízie práv dieťaťa a práv rodiča sa musí uprednostniť právo dieťaťa.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu a rozhodol tak, že otcovi zakázal styk s maloletými deťmi L. a P. po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu.“

V nadväznosti na citované ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov pri zisťovaní skutkového stavu. Dôvody, na ktorých je založené napadnuté uznesenie krajského súdu, podľa názoru ústavného súdu zodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z § 74 ods. 1 OSP, podľa ktorého pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Zákonná úprava postupu súdu pri vydávaní predbežných opatrení vyžaduje, aby navrhovateľ splnil podmienky konania ustanovené Občianskym súdnym poriadkom (§ 74 a nasl.). V danom prípade boli podľa názoru ústavného súdu tieto zákonné limity ustanovené v § 74 a nasl. OSP na vydanie predbežného opatrenia rešpektované. Napadnuté uznesenie krajského súdu na jednej strane preventívne chráni záujem maloletých detí na ich zdravom vývoji, k ohrozeniu ktorého by mohlo podľa právneho záveru krajského súdu dôjsť realizovaním styku so sťažovateľom tak, ako bol upravený dosiaľ, pred prijatím meritórneho rozhodnutia, no na druhej strane berie do úvahy i rodičovské práva sťažovateľa, pretože obmedzuje časovú pôsobnosť predbežného opatrenia na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Skutočnosť, že sa krajský súd v napadnutom rozhodnutí nestotožnil s názorom okresného súdu, nesignalizuje sama osebe možnosť porušenia sťažovateľom označených základných práv a slobôd. Krajský súd si bol vedomý, čo vyplýva aj z odôvodnenia jeho rozhodnutia, že ide o dočasnú úpravu pomerov účastníkov, čo mu umožňuje menej formalizovaný postup určený na dokazovanie a zisťovanie všetkých skutočností potrebných na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu,

zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd navyše zistil, že v konaní vedenom na návrh sťažovateľa okresným súdom pod sp. zn. 6 P 149/2012 bolo 16. januára 2014 vyhlásené rozhodnutie vo veci samej, ktoré sa v čase predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom doručuje účastníkom konania.

Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a obsahom sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom priatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2014